

til Enker, Børn, Forældre, Sødstende osv. for at erhverve deres Samtykke dertil, og dersom han ikke kunde faae det, være nødt til at lade en blank Plaat staae for det Huus, hvis Bygmester ikke var død for 30 Aar siden; jeg skal slet ikke tale om alle de høist interessante Spørgsmaal, der kunde opstaae om, hvorvidt et saadant Huus var et simpelt Huus eller et Kunstværk. Hvor Noget ligesvem er offentlig, kan jeg ikke see, at der kan være den allermindste Tvivl om Berettigelsen til at afbilde det. — Hvad det Andet angaaer, om hvilket den ærede Taler (Ploug) ventede, at det skulde gjøre betydeligt Indtryk, nemlig at det skulde være i Industriens Interesse, vil jeg bemærke, at ikke en eneste Haandværker, der for Betaling kan skaffe sig Medvirksomhed af en Kunstner til Tilveiebringelsen af de bedste mulige og smagfuldeste Forbrugs-gjenstande og ventede, hvad jeg i allerhøieste Maade ønsker ham, derved at erholde en højere Pris, vil unblade at gjøre det; thi han opnaaer derved det, han vil, at staae i Konkurrence med de Dvorige som den, der har de smagfuldeste Former og de bedste Prydelser paa sine Arbejder. Naar der dernæst er henviist til den fortræffelige Skik, at flere fremragende Industrielle have i deres Arbejde Kunstnere, da er det ikke Kunstnere, der have frembragt store Mesterværker, der indlade sig derpaa, men smaa Kunstnere, og med Hensyn til dem maa man vist i høj Grad ønske, at de ikke skulle være nødsagede til blot at holde sig til deres egne Opfindelser, men at de ogsaa kunne benytte de Motiver, som store Mestere have givet. Den ærede Taler henviste til Porcellainsfabriken, og det er ganske vist, at i videste Forstand maae de henregnes til Kunstnere, der male Vasreliefs af Thorvaldsen paa Kopper; selv om man lader dem medaillere og afstrykke i Relief, er en kunstnerisk Virksomhed nødvendig. Kunstnere af anden og tredje Rang høste allsaa Godt af denne Bestemmelse, hvorved det gjøres dem muligt at levere virkelig smukke Ting, da Motiverne, naar de kun efterligne dem saa godt som muligt, i Almindelighed ere gode. Det vilde derfor være i høj Grad i deres, i Porcellainsfabrikens, i Publikums og i Kunstens Stæde, dersom de skulde være nødsagede til at opfinde Noget selv, fordi de ikke

turde tage, hvad der er givet af de store Mestere. Ved her at komme til at nævne Thorvaldsens Navn skal jeg bringe i Erindring, at naar man kaster Blik ud over Danmark, vil det findes, hvilken Betydning disse Efterlignelser af Thorvaldsen paa anden og tredje Haand have for Folkets hele Kunst, Opdragelse og Kunstnydelse, hidrørende fra Thorvaldsen. Det er ikke 30 Aar siden, at Thorvaldsen døde, og disse Efterlignelser vilde allsaa ved en Bestemmelse som den omhandlede ikke have kunnet stee, uden at man fra Rom havde indhentet Samtykke dertil eller indladt sig i Forhandlinger med hans Efterladte (Ploug: Høst Museets Bestyrelse!). Ja, selve Museets Bestyrelse fik i sin Tid ved særlig Lov et Monopol, som forlængst er udløbet, og som man ingeninde har tænkt sig skulde være permanent. Dette sidste Hensyn maa ogsaa komme i Betragtning med Hensyn til Illustrationer i Bøger; thi selv om der ikke var Tale om Betaling, vilde det dog være en utaalelig Byrde, dersom man skulde rende Landet rundt for at faae Tilladelse til at gjøre disse Smaa-ting. Hele denne Betragtning om Gren o. s. v. anseer jeg, oprigtig talt, ikke for Andet end en Talemaade. Kunstnerens Ære har ikke det Mindste at gjøre med den Fremstilling, der kan meddeles i illustrerede Blade, og derfor kan der heller ikke fra Kunstnerens Side være noget Egentligt derimod at indvende. Derimod er det ganske vist, at saadanne illustrerede Blade have og maae have Kunstnere af anden, tredje og fjerde Rang i deres faste Tjeneste, og det vil naturligtvis herefter, ligesom tidligere, vedblive at være Tilfældet.

Ordføreren: Jeg ønsker ikke at forlænge Debatten og skal derfor indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger. Jeg skal da først med Hensyn til hvad den ærede Minister nys ansøgte om, at det vilde være umuligt at tage noget Billede af en Bygning eller en heel Deel af en By, naar § 7 Lit. a ikke bliver gjældende Regel, bemærke, at jeg ikke i Lovudkastet har seet nogen Bestjærmelse for Arkitektens Bygning, men for hans Tegninger, saa at Ingen maa eftertegne dem og benytte dem til at opføre andre Bygninger efter; men hvad der